

Geachte lezer,

Nu de coalitieformatie in uw provincie gestart is, willen wij graag het volgende onder de aandacht brengen. Mede bepalend tijdens de Provinciale verkiezingen waren de thema's 'de kloof tussen stad en platteland' en 'de positie van de boer in relatie tot het stikstofdebat'. Wij zijn een brede coalitie van boeren, verwerkers en verkopers van eten uit de korte keten in de regio en wij menen mee te kunnen denken en handelen in mogelijke oplossingen.

Nederland heeft een sterk gemondialiseerde economie en onder andere de rol die wij spelen in de export van voedsel is indrukwekkend. Helaas heeft elke medaille een keerzijde. De boer profiteert lang niet altijd van de enorme productie en de druk op de natuur is groot. Daarnaast heeft de consument geen flauw idee meer wat er allemaal bij de productie van eten komt kijken, waar het vandaan komt en welke moeite de boer doet om voor ons eten te zorgen. Doodzonde!

Wij, ondertekenende organisaties, zijn al jaren met alternatieven voor deze mondiale voedselketen bezig. Allemaal op onze eigen manier, maar we delen de visie dat er een significante rol is weggelegd voor eten van dichtbij, uit de korte keten. Wij streven ernaar dat 25% van ons eten lokaal geproduceerd, verwerkt en geconsumeerd wordt. Dit varieert van rechtstreekse verkoop aan burgers via boerderijverkoop of voedselcoöperaties, tot verkoop via lokale groothandels in de bedrijfskantines van alle (semi)overheidsorganisaties tot in de plaatselijke (super)markt. De fase van pionieren is voorbij. Inmiddels haalt 15% van de reguliere en 25% van de biologische boeren een significant deel van zijn omzet uit de korte keten.

Doordat er zo weinig mogelijk schakels tussen boer en consument zijn, houdt de boer meer over. Hij/zij kan extensiveren, voor betere kwaliteit gaan en duurzamer produceren. Daarnaast is er lokaal meer contact tussen boer-verwerker-burger.

Dit gaat niet vanzelf. Er is meer kennis nodig hoe dit in te richten, wij verzoeken een 'green deal' met alle (semi)overheidsinstanties om als launching customer op te treden zodat de boer in de omschakeling kan investeren. Er is toegang tot grond nodig. Wetgeving is ingericht op grootschalige landbouw. Multifunctionele landbouw en boeren in de korte keten ervaren veel belemmerende wetgeving.

Hieronder volgen een aantal tekstvoorstellen die overgenomen kunnen worden in het coalitieakkoord.

Tekstvoorstel 1.

De provincie ondersteunt het traject om te komen tot een landelijke brede Korte Keten Organisatie (KKO), met een heldere governance die de breedte van de verschillende korte keten spelers representeert.

Deze KKO ondersteunt de ontwikkeling van de korte keten in de diverse gebiedsprocessen met instrumenten, kennis en adviseurs en leidt tot een traject om naast lokale voedselvoorziening ook een substantiële hoeveelheid voedsel vanuit de rurale gebieden rechtstreeks af te zetten in de stedelijke

gebieden. Dit moet leiden tot een substantiële korte keten, met dito afzet, die de positie van boeren in de keten verstevigt en de verbinding tussen boeren en burgers versterkt.

Dit traject sluit aan op de Kamerbrief regionale voedsel strategieën van nov 2021 (kamerstuk 35570 nr 2443).

Tekstvoorstel 2.

De provinciale overheid committeert zich eraan dat 25% van de inkoop van voedsel voor haar eigen organisatie, komt uit de duurzame kort keten. Het is in deze regio geproduceerd en verwerkt. Daarnaast spant zij zich in om ook in de door haar gefinancierde organisaties voorwaarden te stellen om ook 25% van de uitgaven aan voedsel uit de regionale duurzame keten te laten komen. Hierdoor ontstaat er een substantiële markt voor de korte keten om de ontwikkeling verder op gang te brengen en een echt alternatief verdienmodel te vormen voor duurzaam producerende boeren en producenten.

Tekstvoorstel 3.

Grond is onderhevig aan speculatie, de prijs heeft daardoor geen relatie meer met het voortbrengend vermogen van de grond. In het verwachte proces van verkoop van grond door boeren zonder opvolging is een risico op landgrabbing door (buitenlandse) partijen en vermogende investeerders zoals ondernemers voor zonne-energie parken.

De provincie zal zich inspannen om grond betaalbaar te maken en toegankelijk te laten zijn voor opvolgers en nieuwe toetreders. Stimuleer initiatieven die grond in collectief eigendom beschikbaar stellen aan agrariërs onder voorwaarde van duurzame pacht die het voortbrengend vermogen van de grond reflecteert. Organiseer als overheid een garantstelling voor investeringen door pensioenfondsen en particulieren in collectieve grondbanken die de grond behouden voor de (duurzame) landbouw. Stop ook door de overheid aangekochte grond in dit type Grondbanken en geef en deze grond uit aan boeren onder duurzame pachtvoorwaarden.

Wij wensen u veel wijsheid toe in de komende onderhandelingsperiode en coalitievorming. Graag bouwen we in deze mooie Provincie aan een bloeiende korte voedselketen! We reiken u de hand om mee te denken over hoe we de boer-burger verhouding kunnen verbeteren en kunnen zorgen voor en beter verdienmodel voor de boer die ook beter is voor de natuur, en de maatschappij.

Namens onderstaande organisaties,

Huibert de Leede,

Taskforce Korte Keten

Landelijke Samenwerking Korte Keten

Nieuwe Boerenfamilies

Boerschappen

Caring Farmers

CSA Netwerk Nederland

De Streekboer

Rechtstreef

Corenet

Van eigen Erf